Füstbe ment terv – Építészeti tervpályázat a győri olajgyári kéményért

Szerkesztette: Horváth Tamás PhD
Lektorálta: Kottmayer Tibor

A kötetet kiadja a
Széchenyi István Egyetem
Winkler Gábor Szakkollégium
Győr, 2019.

ISBN 978-615-5837-56-2 [könyv]
ISBN 978-615-5837-57-9 [e-könyv]
DOI 10.35927/FUSTBE.2019

Nyomtatás, kötés: Topbalaton Kft.

Az ötletpályázat támogatója volt a
Győr-Moson-Sopron Megyei Építész Kamara

A kötet létrejöttét támogatta az
Emberi Erőforrások Minisztériuma
Emberi Erőforrás Támogatáskezelő
Nemzeti Tehetség Programja

A projekt címe:
A szerkezettervezés és városépítés szimmetriái
Pályázati azonosító: NTP-SZKOLL-18-0059

A Kisalföld és a Kisalföld Online
cikkeinek és fotóinak utánközlése
Garamvölgyi Imre főszerkesztő
hozzájárulásával történt.

A címlapfotó Nemes Zoltán 'mettor'
Győr, 2018. március 23. 11:03:39
című képe, mely elnyerte a
Sony World Photography Awards
Magyar Nemzeti Díját 2019-ben.

Tartalom

- 2 A pályázat előzményei, sajtószemle
szerkesztette: Horváth Tamás PhD
- 10 Az olajgyári kémény építészeti jelentősége
Veöreös András PhD
- 18 Olajgyári kémény és környezete
zártkörű ötletpályázat – Pályázati kiírás
- 21 A tiltakozáson túl: Tíz állítás a kéményről avagy
zárójelentés jellegű összefoglaló az olajgyári
kémény és környezete zártkörű ötletpályázathoz
- 22 1. számú pályamű, Beiermeiszter Tamás, Élő
József, Fodróczy József DLA, Jóna László,
Ladányi Gábor, Tóth Gergő
- 26 2. számú pályamű, Benkő Diána, Háklár Barbara,
Horváth Virág, Fátrai Júlia, Mátis Teodóra, Soós
Adrienn, Tátrai Ádám
- 30 3. számú, 1. díjas pályamű, Cseh András DLA,
Csikár Ottó, Frühwald Evelin, Pócsa Krisztina,
Rendi András Mihály, Victor Pérez Sánchez,
Virginia Martinez Navarro
- 34 4. számú pályamű, Csikszentmihályi Péter DLA,
Lajtosné Spéder Hajnalka, Molnár Melinda,
Ubrankovics Judit
- 38 5. számú pályamű, Benyusovics Dalma, Berbik
Ferenc, Buchinger Péter, Golda János DLA,
Somlói-Péter Barnabás
- 42 6. számú pályamű, Bodrossy Attila DLA, Doma
László, Farkas Fanni, Kóczyán Klaudia, Molnár
Zsolt, Salacz Ádám, Spánicz Dorina
- 46 7. számú, 2. díjas pályamű, Grádinger Dóra, Nagy
Fanni, Pethő László, Reiner Éva, Simon László
- 50 8. számú pályamű, Bach Péter DLA, Eredics Éva,
Horváth Ágnes, Joó Tamás, Maráz Veronika
- 54 9. számú, 3. díjas pályamű, Barna Izabella,
Brassányi Tímea, Czigány Tamás DLA, Csörgő
Gábor, Vojtek Rita
- 58 10. számú pályamű, Bálint Eszter, Csuzi Barbara,
Geyer Dorottya, Nagy András, Nagy Viktória,
Schmidt Edina, Zentai Fruzsina
- 62 A pályázat után, sajtószemle
szerkesztette: Horváth Tamás PhD
- 68 A kémény sztori két olvasata
Tutervai Máttyás

FÜSTBE MENT TERV

„S jutott eszembe számtalan
Szebbnél-szebb gondolat,
Míg állni látszék az idő,
Bár a szekér szaladt.”

Petőfi Sándor: Füstbement terv

ÉPÍTÉSZETI TERVPÁLYÁZAT A GYŐRI OLAJGYÁRI KÉMÉNYÉRT

9. számú, 3. díjas pályamű

DOI 10.35927/FUSTBE.2019.09

Barna Izabella, Brassányi Tímea, Czigány Tamás DLA, Csörgő Gábor, Vojtek Rita

Építészeti leírás, az alkotók gondolatai

A régi **olajgyár** telkére való tervezésnél a fő célunk egy humánusabb lakókörnyezet kialakítása volt, lazább beépítéssel, zöldfelületek biztosításával, mely Sziget városrészt vonzó központjává válhatna. Tervünkben törekedtünk egy olyan környezet kialakítására, melynek hangulatában is a megújulás, az újjáébredés dominál. A vezérelv felállításánál több szempontot is figyelembe vettünk: a terület jellegét, hangulatát, a kémény pozícióját és a Bercsényi ligettel való kapcsolatot. Az alap koncepció **két egymásra merőleges tengely**, amely nemcsak kijelöli a fontosabb haladási irányokat, hanem kapcsolatot létesít a környező Bercsényi liget és a Simor János püspök tere között, keresztüliszelve a **kémény körüli központot**. A tengelyesen elhelyezett épületek rendszerének előnye, hogy ez a beépítés lehetővé teszi az épületek benapozását, és kedvező tájolását. Az épületek között kialakuló intim terek elsősorban a lakók számára biztosítanak pihenési lehetőséget. A tervezett épületegyüttes két fő részre osztható: a 171 lakást tartalmazó társasházakra, illetve a központi térre, ahonnan a boltokat lehet megközelíteni. A közteret és a **két fő sétányt** különböző térburkolatokkal fednénk le.

Koncepciónk másik fő pillére maga a **kémény**. Igyekeztünk méltó funkciót adni neki, hisz Győr régi **ipari jellegének** is szimbólumává vált azóta. A kéménykürtőben építendő **belső csigalépcső** rendszer több funkciót is betölt: nemcsak közlekedési lehetőséget biztosít a golyva szintjén kialakított kávézóhoz és kilátóhoz, hanem statikailag is megerősíti a kémény szerkezetét. A csigalépcsőt a kémény teljes magasságában végigvezettük, ezzel teljes magasságában megtámasztjuk azt, az állagmegóvás érdekében. Valamint a sportosabb, bátrabb látogatóknak lehetőséget biztosítunk a

kémény tetejéről nyíló látvány szemlélésére, a csigalépcső tetején kialakítandó kilátószintről. Emellett a kémény falába **148 üvegtég-lát** terveztünk beépíteni, melyek éjjeli megvilágítása lenyűgöző látványt nyújt a kéménynek. Az üvegtég-lát emléket állítanak **az olajgyár 148 éves (1851-1999) működésének**.

A Bercsényi ligetben kialakított sportpályák helyett modern városias pihenőparkot alakítanánk ki. Az erre készített javaslatot a helyszínrájon mutatjuk be. A **liget felújítás** koncepciójának alapja, hogy a liget hosszában változó keresztmetszettel visszatelepítsük a vizet, amely így összeköttetést biztosítana a liget szétszakadozott részeinek.

Az beépítésben (épületek és parkoló rendszer) egy **szerkesztett raszter** szolgált segítségül, így a épületek elhelyezése **sakktábla rendszerben** történt. Előnye az épületek megfelelő tájolása és épületek közötti intim zöldterületek kialakulása. A lakóépületeket a raszterre illesztettük, azonos **oldalfolyosós** közlekedési rendszerek, melyekben a lépcsők és liftek mind-mind biztosítják az épület és a **mélygarázs (220 parkoló)** közti közlekedést.

A homlokzatoknál különböző színárnyalatokat használtunk fel az **árnyékoló lamelláknál**, melyek mozgathatóságukkal eltérő, játékos megjelenést nyújtanak a lakóépületeknek. Többfajta lakáskialakítást terveztünk, kisebb-nagyobb, kétszintes és luxus lakások átalakítására az ide költözőknek. Központunk épületeiben **24 üzlet, bérelhető irodák, közösségi tér, reggeliző-étterem, kávézó, kilátó** és 18 felszíni parkolóhely elhelyezésének adunk lehetőséget, melyek nem csak az itt lakókat, hanem az egész városrészt kiszolgálhatják.

Szemelvények a Bíráló Bizottság tagjai által megfogalmazott véleményekből

„A városi lakóházformák megújítása terén az egyik legprogresszívebb terv. A sakktáblás elrendezés klimatikus és térformálási szempontból is előremutató, még ha nem is feltétlenül külsőfolyosós házakkal. Az olajgyári kémény szellemesen illeszkedik a beépítés rendszerébe, ügyesen ellenpontoszza annak homogenitását. Funkcionális javaslatuk is helyénvaló. A terv kidolgozottsága igényes, kár, hogy lakásalaprajzokra nem futotta már.”

„A pepita beépítési struktúra feszesen kitölti az L-alakú területet, jó léptékű épületeket és jó arányú tereket hozva létre. A lakóházak megjelenése letisztult és vidám. A kémény kiharapása a lakóépületből markáns elvi gesztus, kérdés, hogy ez a fricska a valóságban nem váltana-e ki pont ellentétes hatást, mint egy meg nem értett ironikus poén.”

„A kémény, beleharapva az új építésű lakóépületbe, egyedi kompozíciót eredményez. A »testközeliség«, a rendhagyó téri kapcsolatok (a beharapás, a bezáródó, de kapumotívumával feltáruló részlet) megnyugtató alap egy arányos, jó ízű téri világ megépítéséhez.”

„A terv erénye a szigorú, kemény, ugyanakkor emberléptékű, mozgalmasság beépítés, izgalmas átlátásokkal, térkapcsolatokkal. Külön kiemelendő a kémény beillesztése a koncepcióba, valamint a Simor János püspök tér felé vezető tengely kapuátvezetése. A beépítés erős választ ad arra, hogy van a megépült épülethez képest más, izgalmasabb, sűrű de szellős megoldás is sok lakás elhelyezésére a területen.”

A tervet a Bíráló Bizottság díjazásban részesíti.

átnézési helyszínrajz

földszinti átnézési alaprajz

a telek területe:	11 239 m ²
beépítettség:	31,12%
zöldterület:	5 385 m ²
szintterületi mutató:	1,75 m ² /m ²
építménymagasság:	15,10-18,60 m
lakásszám:	171 db
parkolószám:	238 db
összes nettó alapterület:	12 345 m ²
ebből lakás alapterület:	8 360 m ²
ebből egyéb alapterület:	1 535 m ²

általános szinti átnézeti alaprajz

homlokzat kialakítás >
lakások kialakítása >>
közlekedési rendszer >>>